

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні питання законодавства

24 квітня 2024 року

Біла Церква
2024

регіоні. Він розвинув ідею гармонії між релігійною та політичною владою, а також пропагував ідею важливості правової держави, яка б мала справедливую систему правосуддя і гарантувала права громадян. Авіценна також звертав увагу на необхідність розвитку системи законів, які були б підкріплені моральними принципами і сприяли б стабільності та розвитку суспільства. Його філософські праці стали важливим джерелом ідей для розвитку політичної теорії та правової системи в арабському світі середньовіччя.

Філософія Аль-Газалі відіграла важливу роль у формуванні політико-правових позицій у середньовічному Арабському Сході. Він підкреслював важливість моральних принципів у політичному управлінні та правосудді. Аль-Газалі підтримував ідею, що влада має бути підкорена вищим моральним стандартам і релігійним принципам. Він розвивав концепцію справедливого управління, в якому правителі мають діяти в інтересах справедливості та благополуччя свого народу. Також Аль-Газалі звертав увагу на важливість додержання прав людини і захисту їхніх свобод та прав в рамках суспільства. Його філософські праці сприяли розвитку концепцій справедливості, правової держави та гармонійного управління, які вплинули на політичні інституції та систему правосуддя в арабському світі середньовіччя.

Філософія Аверроеса, або Ібн Рушд, відіграла значну роль у формуванні політико-правових позицій у середньовічному Арабському Сході. Він був відомий своїм внеском у розвиток ідеї гармонії між релігійним та раціональним знанням. Аверроес підтримував ідею, що релігійна та політична влада повинні бути окремими, і не піддаватися абсолютному впливу одна на одну. Він пропагував концепцію секулярної держави, де політичні рішення базувалися б на раціональних принципах і знаннях, незалежно від релігійних доктрин. Аверроес також підтримував ідею прав людини та громадянських свобод, стверджуючи, що кожна людина має право на свободу вибору та індивідуальне самовизначення.

Отже, політико-правова думка Арабського Сходу у середньовіччі була складною сумішшю ісламських, культурних та філософських впливів, які визначали особливості правової системи та політичної організації регіону.

УДК 340.12

ЖДАНЮК А.Ю., студент

Науковий керівник – **ТЕРЕЩУК М. М.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

КОНЦЕПЦІЇ ПРАВОВИХ ВЧЕНЬ СЕРЕДНЬОВІЧНОГО ХРИСТІЯНСТВА

У середньовічному християнстві сформувалися важливі політико-правові вчення, що вплинули на розвиток європейського суспільства. Ці концепції базувалися на християнській теології та моралі і включали ідеї такі як теократія, божественне право королів, взаємозв'язок церковної та світської влади, ідея суспільної ієрархії, канонічне право та інші.

Ключові слова: середньовічне християнство, політико-правові вчення, теократія, божественне право королів, церковна влада, суспільна ієрархія, канонічне право, церковна доктрина.

Середньовічне християнство мало значний вплив на розвиток політико-правових вчень у Європі. Ця епоха в історії Християнського світу була відома великою владою та впливом католицької церкви, що зміцнювало свою авторитетність як надзвичайно важливий політичний та правовий учасник.

Середньовічне християнство розвивало концепцію теократії, де влада над країною поєднувалася з релігійною владою. Представники церкви виступали як впливові посередники між Богом і людьми, і їхні рішення мали авторитетне значення в суспільстві.

Церква розвивала теологічні концепції, які виправдовували владу правителів та їхні дії перед Богом. Такі концепції, як "божественне право королів" (ідея, що влада монарха є божественною легітимністю) та інші, стали важливими в ідентифікації та підтримці влади.

Влада правителів була Богом даною і що правителі мали право правити від Бога. Згідно з цією концепцією, монархи мали священне право на владу, що робило будь-які спроби повстання або зміни влади морально неприйнятними перед Богом. Ця ідея була часто використовувана для підтримки монархічних режимів та утримання соціального порядку.

Середньовічне християнство вірило в ієрархічну структуру влади, де церковна влада стояла вище за світську. Поєднання цих двох видів влади було розглянуте як важливий елемент стабільності та порядку у суспільстві.

Правителі були зобов'язані правити відповідно до моральних ідеалів, які випливали з християнської віри. Вони вважалися заставниками справедливості та милосердя, а їхні дії мали бути спрямовані на добробут і захист своїх підданих.

Церква виступала як ключовий легітиматор влади у середньовічній Європі. Влада правителів часто підтверджувалася церковними установами, такими як коронації монархів церковними представниками або релігійними обрядами, що символізували божественну підтримку правителів.

Теологія влади також включала ідею, що правителі мають відповідати перед Богом за свої дії. Це відображалось в ідеях про справедливість та важливості дотримання моральних норм у владних структурах.

Ці концепції теології влади мали значний вплив на політичні структури і правові системи середньовічної Європи, формуючи основу для відносин між церквою та державою, а також визначаючи моральні та легітиміційні основи влади.

Католицька церква розвивала канонічне право, яке ставало важливим джерелом правових норм у середньовічній Європі. Це право визначало норми поведінки для віруючих і мало значний вплив на цивільне та кримінальне законодавство.

Канонічне право в середньовічному християнстві було системою правил і норм, розвинутою Церквою, щоб регулювати внутрішні справи церковної організації та поведінку вірян. Воно визначало права і обов'язки членів церкви, порядок богослужінь, процедури канонічних судів та інші аспекти церковного життя. Канонічне право визнавало церкву як незалежну від світської влади структуру з власним законодавством і судовою системою. Воно використовувалося для урегулювання конфліктів у церковному середовищі та забезпечення дисципліни серед духовенства та вірян. Канонічне право також впливало на світське законодавство, особливо у сферах сімейного права, моралі та етики.

Християнська ідеологія підтримувала ідею суспільної ієрархії, де кожен клас та група мала своє місце і функцію. Це відображалось в політиці, праві та соціальних відносинах.

Ідея суспільної ієрархії в середньовічному християнстві визнавала наявність чіткої ієрархії в суспільстві, де кожен клас, стан або група мали своє визначене місце та функцію. Ця ідея базувалася на переконанні у Божому упорядкуванні суспільства, де кожен індивід мав власні обов'язки та обов'язки перед Богом і спільнотою. Суспільна ієрархія включала духовенство, благородство, міську буржуазію та селянство, з кожним класом маючи свої певні права, привілеї та обмеження. Ця ідея підтримувалася як релігійною, так і соціальною доктриною, і використовувалася для виправдання соціальної нерівності та збереження статус-кво у суспільстві.

Християнство акцентувало на значенні справедливості та милосердя в суспільстві. Були розвинуті концепції правової справедливості та покаєння перед Богом.

Церква прагнула мати владу над світськими правителями та чітко диктувати їхні дії та рішення, а також втручатися у політичні справи суспільства.

Отже, ці концепції відображають вплив християнства на політичні та правові вчення середньовічної Європи, які сформували основу для подальшого розвитку правових систем і політичних інститутів на континенті.

Шевченко Д.М., Мельник Л.М. Культура як зброя у процесі ведення інформаційної війни росії проти України.....	48
Щербина О.Є., Мельник В.О. Перспективи розвитку зеленого сільського туризму з урахуванням законодавчого середовища.....	50
Катаєв Я.Д., Обіюх Н.М. Державна реєстрація права на землю: проблеми та виклики сьогодення.....	52
Бородань Є.А., Терещук М.М. Особливості політико-правової думки арабського сходу у середньовіччі.....	54
Жданюк А.Ю., Терещук М.М. Концепції правових вчень середньовічного християнства.....	55
Паламарчук К.О., Терещук М.М. Права людини в умовах війни.....	57
Кириченко В.В., Сокиринська О.А. Роль кібербезпеки у російсько-українській війні.....	58